

Mårten Frumerie
Stora projekt
Telefon: 08-508 262 39
marten.frumerie@expl.stockholm.se

Till
Exploateringsnämnden 2009-08-24

Ang. Slussen, begäran om utredning av förändrad tunnelbanesträckning mm och Motion (2008:20) om utredning av, under samrådet, inlämnade alternativa lösningar för Slussenområdet. Remiss

Förslag till beslut

Exploateringsnämnden överlämnar och åberopar kontorets utlåtande som svar på remissen.

Ann-Charlotte Nilsson
tf

Martin Skillbäck
tf

Sammanfattning

Exploateringsnämnden har från kommunstyrelsen, stadsbyggnads- och fastighetsroteln fått en remiss angående Slussen. Remissen avser en skrivelse och en motion som berör frågan angående alternativa utformningar av Slussen, bland annat förslaget med en nedgrävd tunnelbana mellan Södermalm och Gamla Stan. Skrivelsen kommer från Skönhetsrådet, daterad 11 dec 2006 och motionen är från Cecilia Obermüller (mp) och Stefan Nilsson (mp), daterad 15 feb 2008.

Exploateringskontoret kan konstatera att ett beslut för den fortsatta planeringen av Slussens togs parallellt under maj 2009 i exploateringsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden samt stadsbyggnadsnämnden. Detta beslut innebär att förslaget från Foster+Partners och Berg Arkitektkontor är det som ska ligga som

Bilaga 1: Ang Slussen, begäran om utredning av förändrad tunnelbanesträckning mm

Bilaga 2: Motion (2008:20) om utredning av, under samrådet, inlämnade alternativa lösningar för Slussenområdet

grund för det fortsatta arbetet med Nya Slussen. I detta beslut behandlades också frågan om alternativa lösningar för Slussens framtida utformning. I tjänsteutlåtandet med tillhörande bilagor, dnr E2009-400-00676, som behandlades på exploateringsnämndens sammanträde 14 maj 2009, redovisas att en nedgrävning av tunnelbanan skulle vara tekniskt möjlig, men mycket svår att genomföra rent praktiskt. Vidare skulle de tillkommande kostnaderna uppgå till 7 000 – 12 000 mnkr (penningvärde februari 2009). Exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden samt trafik- och renhållningsnämnden fattade samtliga beslut, att alternativa förslag till Slussens utformning inte skulle utredas vidare. Exploateringskontoret anser inte att något nytt har framkommit. De alternativa utformningarna bör inte utredas vidare.

Remissen

Begäran om utredning av förändrad tunnelbanesträckning har i skrivelse till kommunfullmäktige 11 dec 2006 gjorts av Skönhetsrådet. Rådet tar inte ställning till förslaget Ny syn på Slussen, utan önskar se möjligheterna för en nedgrävd tunnelbana belysta.

Cecilia Obermüller (mp) och Stefan Nilsson (mp) har lämnat en motion 15 feb 2008 gällande utredning av inlämnade alternativa lösningar för Slussenområdet. De föreslår att de mer genomarbetade alternativförslagen skyndsamt utredas av berörda förvaltningar för att kunna bemötas på ett seriöst sätt och ge vägledning för kommande politiska beslut. Slutsatserna bör arbetas in i arbetsunderlaget i projektet, detta med syfte att se vad som är genomförbart och realistiskt till del eller i sin helhet. Goda idéer ska redovisas och försöka tas tillvara i den fortsatta projekteringen kring Slussen.

Tidigare beslut

I mars 2004 utsågs det förslag som idag kallas Nya Slussen till vinnare i den år 2003 utlysta tävlingen.

I oktober 2004 beslöt nämnderna att ge kontoren i uppdrag att ta fram ett referensalternativ utifrån klöverbladsmodellen.

Under slutet av 2005 beslutades att de två inriktningarna skulle utgöra grunden för programsamråd och miljöprövning.

I december 2007 fattade stadsbyggnadsnämnden beslut om att klöverbladen ej ska återuppbäggas utan att förslaget Nya Slussen ska bearbetas vidare.

I mars 2008 fattade exploateringsnämnden beslut om att markanvisa 35 000 kvm under mark för handel.

I maj 2009 fattade exploaterings-, stadsbyggnads- samt trafik- och renhållningsnämnderna ett gemensamt beslut om att det fortsatta arbetet med Slussen ska drivas utifrån det förslag som framtagits av Foster+Partners. Samtidigt fattades beslut om att inte utreda andra inkomna förslag vidare.

Exploateringskontorets synpunkter

Flera privata initiativ har under åren presenterat alternativa utformningar för Slussen, parallellt med det planarbete som staden bedriver för Nya Slussen. Dessa förslag har tidigare redovisats översiktligt för exploateringsnämnden, främst i ärendet som behandlade det fortsatta arbetet för Slussen, dnr E2009-400-00676, redovisat för nämnden 14 maj 2009. Nämnden fattade då beslut om att inte utreda alternativa förslag till Slussens utformning vidare. Nämnden beslutade samtidigt att förslaget från Foster+Partners och Berg Arkitektkontor ska utgöra grunden för det fortsatta arbetet med Slussen.

I ovan nämnda utlåtande redovisades bland annat förslaget Ny syn på Slussen, framtaget av de fem s.k. idealisterna. Förslaget innebär att tunnelbanan grävs ner mellan Södermalm och Gamla Stan. SL utredde i samråd med exploateringskontoret, trafikkontoret och stadsbyggnadskontoret översiktligt förutsättningarna för en nedgrävning av tunnelbanan inför Slussenärendets behandling i maj 2009.

Sammanfattningsvis konstaterades att en nedgrävning av tunnelbanan är tekniskt möjlig. Dock får det mycket stora konsekvenser i form av helt eller delvis avstängd tunnelbana under perioder av byggnadstiden, vilket innebär konsekvenser för de över 300 000 resenärer som dagligen passerar Slussen med tunnelbanan. Att ersätta tunnelbanetrafiken med andra typer av kollektiva färdmedel för detta stora antal resenärer skulle innebära mycket stora insatser. Kostnaden för en nedgrävning beräknas till mellan 6 000 – 10 000 mnkr. Därtill kommer kostnader för ersättningstrafik för avstängd tunnelbana med kringkostnader som grovt uppskattas till 1 000 – 2 000 mnkr. Sammantaget innebär detta att kostnaderna för en nedgrävning av tunnelbanan totalt bedöms hamna i storleksordningen 7 000 – 12 000 mnkr (penningvärde februari 2009). Tillsammans med grundkostnaderna för ombyggnad av Slussen om drygt 6 000 mnkr blir projektkostnaden 13 000 – 18 000 mnkr.

Ett förslag kallat Knutpunkt Slussen har också inlämnats. Detta föreslår en flytt av slussfunktionen till uppströms Centralbron samt en överdäckning av tåg-, bil- och tunnelbanebroarna. En ny bussterminal placeras under överdäckningen för att där skapa en ny knutpunkt. Förslaget finns mer genomgående beskrivet i utlåtandet med dnr E2009-400-00676, samt på förslagsställarnas hemsida, www.knutpunktslussen.se. Kontoret har självt inte kostnadsberäknat detta förslag utan enbart använt förslagsställarnas uppgifter. Enligt dessa skulle nettoutgiften för staden grovt räknat vara ca 12 000 mnkr. Då inkluderas spårdragningar som är tänkta att ersätta/komplettera Citybanan.

Sammantaget kan konstateras att kontoret anser att den kostnad och störningar som dessa förslag innebär inte uppväger den eventuella nytta som förslagen skulle kunna innebära. Kontoret anser därför att förslagen inte ska utredas vidare.

Exploateringskontorets förslag till beslut

Mot redovisad bakgrund föreslår kontoret att exploateringsnämnden överlämnar och åberopar kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Slut